

Enterovirussen: hoe belangrijk zijn ze eigenlijk?

Enterovirussen zijn zeer kleine virussen die veel bij varkens in het darmkanaal voorkomen.

Ze kunnen soms problemen veroorzaken en krijgen nogal eens de schuld van vruchtbaarheidsproblemen bij zeugen. Is dat terecht?

Er bestaan zeer veel verschillende enterovirussen bij varkens. Ze worden onder andere in verband gebracht met de Ziekte van Teschen, waarbij varkens verlamd raken. Deze ziekte komt gelukkig zelden voor. Veel vaker worden vruchtbaarheidsproblemen aan enterovirussen toegeschreven: SMEDI. Deze afkorting betekent Stillbirth, Mummification, Embryonic Death & Infertility ofwel doodgeboorte, mummificatie, embryonale sterfte en onvruchtbaarheid. Het probleem is dat het zelden lukt om deze verschijnselen daadwerkelijk te veroorzaken met een experimentele infectie. Het bewijs dat enterovirussen echt de oorzaak zijn, is dus nogal zwak. Een virus dat wel degelijk SMEDI-problemen veroorzaakt, is natuurlijk Parvo. Maar daar hebben we gelukkig een entstof tegen. Ook de rol van enterovirussen bij het ontstaan van andere ziekten (diarree, longproblemen, huidaandoeningen) is niet duidelijk, hoewel daar geregeld aan wordt gedacht.

Testen

Om na te gaan hoe enterovirussen zijn verspreid onder de varkens, onderzoekt men zo nu en dan hoeveel varkens antistoffen hebben tegen enterovirussen. Vorig jaar is dat nog gedaan in België. Daarvoor nog in Italië en Litouwen. De uitkomsten zijn eigenlijk steeds hetzelfde: bijna alle geteste varkens hebben antistoffen. Alleen een deel van de speenbiggen is soms nog negatief.

In Nederland wordt bijna nooit onderzocht of varkens besmet zijn geweest met enterovirussen. Het kan wel (bij het CVI in Lelystad), maar het is geen routinetest en dus vrij kostbaar. Omdat ook op bedrijven zonder problemen altijd positieve dieren worden gevonden, is de betekenis van testen bovendien zeer beperkt.

Vaccineren?

Kortom: enterovirussen komen waarschijnlijk op alle varkensbedrijven voor. Misschien veroorzaken ze vruchtbaarheidsproblemen, maar

ook op bedrijven waar het prima gaat, zijn ze alom aanwezig. Tegen de tijd dat gelten dekrijp zijn, hebben ze allemaal al afweer opgebouwd tegen enterovirussen. Het is dan ook overbodig om dekrijpe gelten te besmetten met mest van oudere zeugen om ze te laten wennen aan de enterovirussen, ook al bestaat er geen vaccin tegen enterovirus. Besmetten van dekrijpe gelten met mest is trouwens vooral riskant, want in mest kan een hoop andere ziekteverwekkers zitten die nu net niet verspreid moeten worden naar de gelten. Denk maar eens aan Salmonella, Lawsonia (PIA), Brachyspira (dysenterie), wormeieren, Streptococcon enzovoort.

Dus: enterovirussen zitten overal, maar zijn geen groot probleem voor de vruchtbaarheid.

